RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 52.345/3
van 27 november 2012

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot vaststelling van het model van het formulier houdende het verzoek tot organisatie van een volksraadpleging’

Op 8 november 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot vaststelling van het model van het formulier houdende het verzoek tot organisatie van een volksraadpleging’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 27 november 2012. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 november 2012.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan de artikelen 207, tweede lid, en 293 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (hierna: Gemeentedecreet) en aan artikel 200, tweede lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 (hierna: Provinciedecreet).

In deze artikelen van het Gemeente- en Provinciedecreet wordt bepaald dat de Vlaamse Regering het model vaststelt van het formulier waarmee het verzoek tot het organiseren van een volksraadpleging in respectievelijk een gemeente, een district of een provincie moet worden gedaan. Dit formulier bestaat uit twee delen: enerzijds het verzoekschrift en anderzijds de petitielijst.

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 207, tweede lid, en 293 van het Gemeentedecreet en door artikel 200, tweede lid, van het Provinciedecreet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

AANHEF

4. In het eerste lid van de aanhef kan de rechtsgrond beter worden gepreciseerd door te verwijzen naar artikel 207, tweede lid, van het Gemeentedecreet.

5. Ook in het tweede lid van de aanhef kan de rechtsgrond worden gepreciseerd door te verwijzen naar artikel 200, tweede lid, van het Provinciedecreet.

6. Aangezien de Raad van State om advies gevraagd wordt met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, dient het vierde lid van de aanhef te worden vervangen door het volgende lid:

“Gelet op advies 52.345/3 van de Raad van State, gegeven op 27 november 2012, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

DISPOSITIEF

Artikel 5

7. Artikel 5 van het ontwerp regelt de inwerkingtreding van het besluit: de artikelen 3 en 4, wat betreft de toepassing van artikel 3, treden in werking op 1 december 2012; de artikelen 1, 2 en 4, wat betreft de toepassing van de artikelen 1 en 2, treden in werking op 1 januari 2013.

Gelet op het tijdstip waarop dit advies wordt gegeven en het besluit zal worden genomen, zal aan de artikelen 3 en 4 van het besluit terugwerkende kracht worden verleend.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd, namelijk ingeval er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent, of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de betrokken bepalingen in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

Gevraagd naar een verantwoording voor de terugwerkende kracht heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

> “Gisteren stelde u een vraag met betrekking tot het model van formulier houdende het verzoek tot het organiseren van een provinciale volksraadpleging. Artikel 5, eerste lid, van het besluit bepaalt immers dat de bepalingen hieromtrent in werking zullen treden op 1 december 2012. Gezien het feit dat het nu reeds 23 november is, zal dit tot gevolg hebben dat het besluit zal gepubliceerd worden na 1 december 2012. Dit betekent dus dat er sprake zal zijn van terugwerkende kracht. U gaf aan dat er in principe geen terugwerkende kracht kan zijn tenzij gemotiveerd wordt enerzijds waarom die terugwerkende kracht noodzakelijk is en anderzijds dat er geen aantasting van verworven rechten zal zijn door de terugwerkende kracht.
>
> Na overleg met mijn afdelingshoofd en met het kabinet, kan hierop de volgende repliek worden gegeven.
>
> Oorspronkelijk werd de voorkeur gegeven aan de inwerkingtredingsdatum van 1 december 2012 omdat dit de principiële datum van inwerkingtreding van de wijzigingsbepalingen aan het Provinciedecreet is (artikel 3, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 betreffende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het Provinciedecreet en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005). Deze datum is immers het begin van een nieuwe bestuursperiode in de provincies.

Nu vastgesteld wordt dat deze datum niet haalbaar is, lijkt het beter deze datum van inwerkingtreding uit te stellen. Als datum van inwerkingtreding van bovenvermelde bepaling wordt wel gestreefd naar eenzelfde datum van inwerkingtreding als de bepalingen in uitvoering van het Gemeentedecreet.”

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Jo BAERT